

Danbjørg skrivur

Hvørja leið ganga Føroyingar? Aftur? Ella fram?

Hópur av nýggjum skipum verða nú bygd til Føroyar. P. M. Dam hevur góðar vónir um, at peningur verður ikki at tróta til studningsveitan, lán o. s. fr. — Tað er alt í lagi. Hetta er hin gamla søgan, at hvørja ferð, Dam situr sum lögmaður, økist okkara skipafloiti aftur, aftaná, at hann minkaði í størum, meðan fólkaflokkurin sat við ródrið. Hetta er so satt, sum tað er sagt, men hetta vita øll, og tessvegna vil eg gera stutt av hesi søgu. Men søgan hevur meira enn skip at tala um, og tað er líka so týðningarmikið sum sjálvi skipini — nevniliga tað at *manna skipini*.

Hvussu verður við tí at fáa nokk av røskum monnum umboð í skipini? Fyri at svara henda spurning, meg vit fyrst kanna eftir, hvussu tað ber til, at ov nógvir føroyskir fiskimenn fara við útlendskum skipum. Víst er tað, at onkur orsök er til hetta. Ein orsök er tann, at menn vilja sleppa burtur í onnur lond og læra útlendsk viðurskifti at kenna bæði á sjóvi og landi. Ikki er nakað ilt í hesum — tvørtur ímóti, og var ongin onnur orsök, so var einki at tala um, og so fóru ikki so nógvir av okkara bestu monnum ár um ár við útlendskum skipum. Tað eru vit greið yvir, men so eru aðrar orsøkir, og hovuðorsøkin er tann, at inn-tøkurnar eru størri við útlendskum enn við teim føroysku skipunum. Hetta er ein stórir feilur, og fyri at retta henda feilinn, má nakað verða gjørt, og tað ongantið ovskjøtt. Spurningin er so tann, hvat við kann verða gjørt fyri at retta henda feilinn. Kanska eru okkara fiskifør ikki nýmótans, og kann hetta vera ein orsök, og vónandi fáa vit nú fleiri meira tíðarhóskandi før, og harvið kann veiðumongdin økjast munandi fyri úttan, at manningin fær tað meira strævið — tvørtur ímóti kann arbeiðið falla lættari, og meira frittíð til menn inar, so er also tann síðan av málinum við at retta seg. Men um veiðumongdin verður stórri, hjálpir tað ikki, úttan prívíðurskiftini eisini verða í lagi, tí tey eru ikki í lagi og minni enn tað, og útgerðarvørurnar eru nógv ov dýrar. Her er nógv, sum tað almenna má hugsa um, og ikki bara hugsa, men royna at fáa rettað. Hvussu kunna hesi viðurskifti verða betri og fáast í rett lagi?

Aftaná at frammanfyristandi andi var skrivað, frætti eg, at skip nú leggja veiðuna óseldu upp í Esbjerg. Tey vita onki um nakran pris. Hetta sær ógvuliga svart út. Men sum eg so ofta havi sagt og skrivað, má eg aftur einaferð enn siga

her, at tað privatkapitalistiska stýrslagið er ein kreftsvullur á okkara samfelagi. Tað er nevni líga soleiðis, at tað er lætt at selja í teim londum — til tey lond, sum ein keypir frá. Kundu vit t.d. sagt við tey — teir, sum vit ætla at selja til, at vit vilja keypa vørur frá tykkum, men móti at tí keypa fisk frá okkum, so lá væl fyri at sleppa av við fisk fyri hampuligan pris, men hitt almenna stendur maktaðest her í Føroyum, tí teir privatu innflyta í smáum eitt sindur hiðani og annað sindrið haðani. Privatir spekulantar úr øðrum londum ganga umtrent dagliga og renna handil úr handli her í Føroyum og selja til keypmenn. Hvi keypa hesir privatu spekulantar ikki fisk frá okkum? Nei, tað hava teir einki við at gera, og tey her í Føroyum,

sum keypa frá teimum, hava onki við fiskin at gera. Hari liggur allur feilurin aftrat tí stóra feili, at útgerðin til skipini eisini kemur frá privatum spekulantum, sum bara hugsa um at fáa mest møgulgt fyri vørurnar. Hesir privatu kreftsvullir megu skerast burtur. Annars verður ikki livandi her í Føroyum. Hetta havi eg so

ofta bæði sagt og skrivað, at eg eri bangin fyri, at tað er nyttuleyst at tala og skriva um hetta krabbameinið, men kortini vil eg gera tað aftur og aftur, tí eg siggi, hvussu illa okkara fiskimenn verða viðfarnir av tí, at teir sjálvir ikki enn hava lært at siggja, hvussu skeivt teir bera seg at, tá ið teir fara á val og seta sin kross á skeivum stað. Fiskimennirnir halda landinum uppi. Teir eiga lívið í okkum øllum. Men teir lata seg villeiða av kapitalistatörindasveinum. Fiskimenn! — Vaknið og talið so við tykkara lagsbrøður og fáid teir eisini

at vakna upp og velja javnaðar menn inn á ting so mangar, at vit fáa fleirtal á tingi, so tekur hitt almenna fiskasøluna í sína hond og eisini innflytanina av útgerðarvørur og øðrum eisini t.d. byggitilfar, so hús skulu kunna fáast hópin biligari enn nú. Mangt annað er at tala og skriva um, t.d. um flippmenn, sum ferðast bæði innan- og úttanlands við egnum luxusbi og bert rinda hundaskatt ella minni. Hetta má stógga fyri hesu ferð.

J. H. Danbjørg.

Søgan um mannin, ið teir halda drap MARTIN LUTHER KING

Hvør er so hesin maðurin?

Ja, hvor er RAY, alias Sneyd alias Erico Galt — tað navn, hann brúkti, tá hann bað um búpláss á einum gistingarhúsi beint yvirav, har Martin Luther King búði á einum motelli?

Søgan um óhapp hansara sigur ikki heilt einki.

Familja hansara er millum tey

fátæku hvítu, sum fjakkaði frá býi til bý gignum Illinois og Missouri fyri at finna sær arbeiði. Hann var hin elsti av nýggju börnum, men, segði ein maður, hann sá altíð út sum ein maður, ið hevði arvað klæðini frá eldri systkjum.

— Næstan altíð skitin, næstan altíð burturfrá skúlanum, eftirsitari, skammfullur av sínum botta toyi, stóðugt í stríð við skúlamyndugleikarnar — soleiðis var skoðsmálið, hann fekk úr

skúlanum. í 6. klassa var hann tikin, tá hann stjól mjólkpengarnar frá hinum næmingunum.

Tá hann var 16, hevði familjan fyri tað mesta hildið til í seingini tann veturin. Tey áttu ikki pening fyri brenni, gólvíð var av beton, durastavir og alt annað træ í húsinum varð brotið niður, fyri onkra løtu at fáa eitt sindur av hita í húsinum.

James Ray vildi burtur. Tað var í 1945. Hann vildi inn í herin. Mestu tíðina var hann í Týsklandi — tey fyrstu áriní aftaná kríggið. Fyrst var hann infanteristur, seinri hernaðarlígru politimaður.

Han kom heim aftur við skoðsmálinum: Ikki skikkaður at akta boðunum í herteanastuníe. Hann gjordist verksmiðjuarbeiðari í Chicago, men varð koyrdur úr arbeiðinum. Í 1949 var hann at finna í Los Angeles — í brotsmannabókunum.

Altíð hin óhepni

Hann royndi at stjála eina skrivimaskinu á einum vørshúsi, men varð uppdagaður, rann — misti síni pappírir. Hann varð skjótt tikin og sat í fongsl í 90 dagar.

6. mai royndi hann eitt bílran í

(Framhald á 4. síðu.)

bjørn og Martin á miðjuni. Leikhátturin má byggjast upp eftir spælarunum, og ikki spælararnir eftir leikháttinum. Í verjuni skulu Tórður, Árni, Eyolvar og Olavur vera og sjálvandi Regin í mál.

Alopið verður ikki so lætt at seta, tí her eru nakrir av okkara bestu leikarum ikki við. Olvheðin og Hendrik eru sjálvskrivaðir, og so er spurningurin um ikki Sverri og Torstein vóru at koma aftrat. John Sigurð vita vit kemur ikki; men Sverri og Torstein, hugsi um teir.

Olympo.

Landslið okkara ...

(Framhald frá 1. síðu.)

nøyingarnir vóru klistraðir upp at teimum.

Einki vongspeil

Eitt tað størsta mistak, ið føroyingar gjørdur, var, at teir einki vongspeil høvdu. Álopsspeilið var trýst saman á miðjuni, og tá krevst ein ella fleiri gjøgnumbrótarar, men vit áttu ongan, og tá ein tílikur ikki finst, tá má bólturin út á síðuna fyri harifrú at verða spældur til álop. Olvheðin, ið spældi ytri hogri, fekk ongan bólt, fyrr enn helvtin av fyrra hálvleiki var farin.

Álops-, mið- og verjuleikarnir vóru alt ov illa samanspældir, teir vistu ongantið hvar teir høvdu hvønn annan, so mong ein avlevering fór fyri skeyti.

Ov veikir

Teir ungu HB-ararnir Sólbjørn og Heri eru tveir leikarar, ið vit kunnu venta okkum nógv av; men her hevði okkara úttokumaður gjørt eitt stórt mistak við at seta hesar báðar á liðið. Hetta er fyrsta árið teir leika á meistaraliðnum, og vit vita, at Rom varð ikki bygt eftir einum degi, og soleiðis er vorðið við hesum leikarum. Teir vóru ikki búnir at spæla á landsliðnum. Teirra kroppsliga styrki røkk ikki hinum leikarunum.

Fyrrí hálvleikur endaði 1-0 til orknøyingar og vóru vit væl slopnir við bert einum máli taptum.

Meira ágrýtnir

Aftaná at hava sýnt vánaligan leik í fyrra hálvleiki byrjaði seinni nógvur ferðir betri. Í umleið 20

min. áttu vit so at siga alt spælið, men skot upp á mál tórvaðu. Hugsi tykkum at í 90 min. kem bert eitt einasta skot í mál, skotið av Hera aftaná vakurt samanspel frá Olvheðin, men tað bleiv tikið av M. Hareus, ið kom í mál seinna hálvleik fyri B. Kemp.

Hóast føroyingar høvdu spælið nú, vóru tað tó orknøyingar, ið fingi mál.

Regin, Regin ...

Sum áður sagt, var Regin besti føroyingurin, men hann gjordi eitt stórt mistak og kostaði hetta eitt mál. Ytri hogri skeyt eitt skot í mál og leypir Regin upp og skal taka tað, men bólturin fer ímillum hendurnar á honum og í mál. 2-0 til orknøyingar og kom hetta at vera tað endaliga úrslitið.

Sigurin høvdu teir fult uppi borman, og ikki kann nakar leikari takast framum, tí allir spældu teir javnt.

Dyggur smейtur

Aftaná vána spel ímóti orknøyingum, má eitt ella annað gerast við liðið, tí islandarar verða ikki lættir at strúka.

Fyrst og fremst skuldi leikhátturin verið lagdur til 4-2-4 við Stein

Lýsing frá Føroya Handverkarafelag

Fyri at samskipa allar handverkarar í landinum, hevur Føroya Handverkarafelag broytt lóg sína soleiðis, at handverkarar á bygnum har einki handverkarafelag er kunnu gerast limir í Føroya Handverkarafelag, og sostatt fáa tann sáttmála sum verður millum Føroya Handverksmeistarafelag og Føroya Handverkara-felag.

Umsókn um innliman verður at senda til felagið áðrenn 31. desember 1968.

Upplýsingar fáast á telefon 2548 aftaná kl. 6 á kvöldi.

STJÓRNIN

Spinnið í Gøtu

tygum fáa gott tógv, og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sløg av føroyskum tógvi.

TØTINGARVIRKIÐ

v/ Olavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu